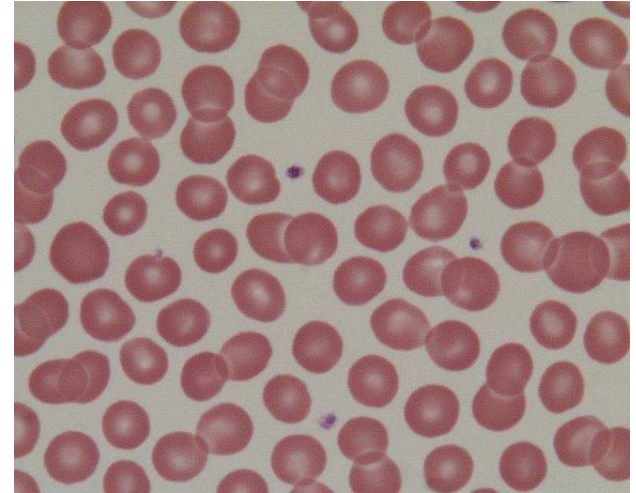

Anaemiák

Belgyógyászati szakvizsga előkészítő
2021.06.03.

Dr. Kosztolányi Szabolcs
PTE ÁOK KK I. sz Belgyógyászati Klinika
Hematológiai Tanszék

	Férfiak	Nők
Vörösvértest-szám ($10^{12}/l=T/l$)	4,3-5,5	3,6-4,7
Hemoglobin (g/l)	135-160	120-150
Hematocrit (%)	41-53	37-44
MCV (fl)	80-95	
MCH (pg)	27-32	
MCHC (g/l)	315-355	

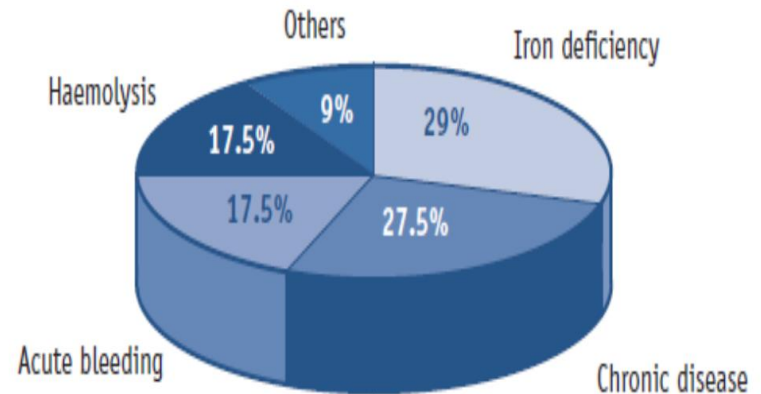

**WHO: anaemia: Hgb < 130 g/l (férfi)
< 120 g/l (nő)**

Anaemia fő mechanizmusai:

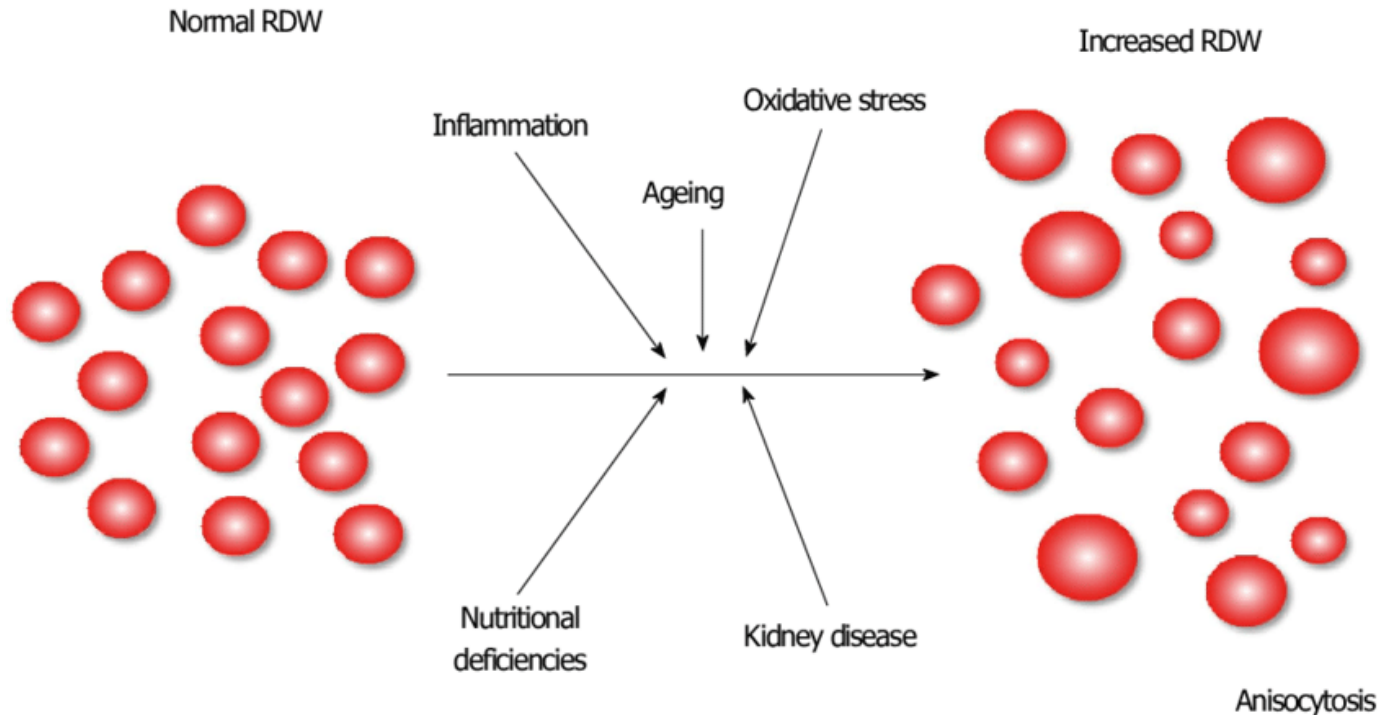
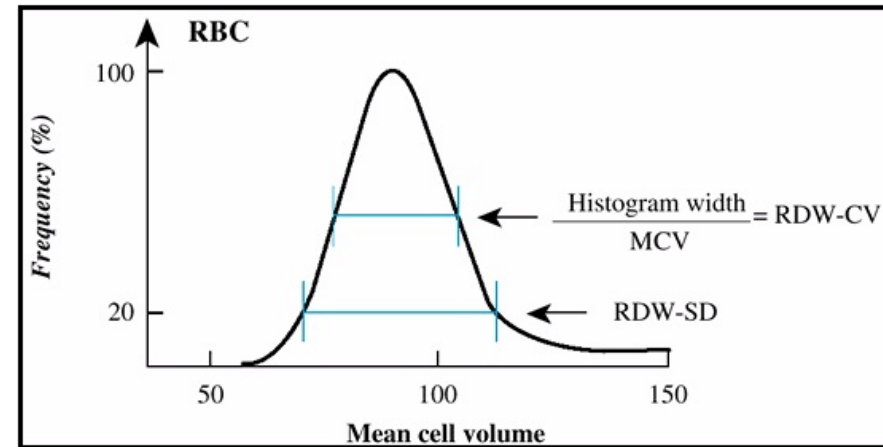
- Vérzés
- Hemolízis
- Elégtelen vérképzés

Figure 1: Main causes of anaemia

Beris P et al-, Schweiz Rundsch Med Prax 1997; 86. 1684-1686.

Red cell Distribution Width (RDW)

Reticulocyta: 0,5-1,5%

Reticulocyte Production Index-RPI

Reticulocyte Production Index is calculated as follows:

$$1. ReticIndex = ReticCount * \frac{Hematocrit}{NormalHematocrit}$$

A value of 45 is usually used as a normal hematocrit

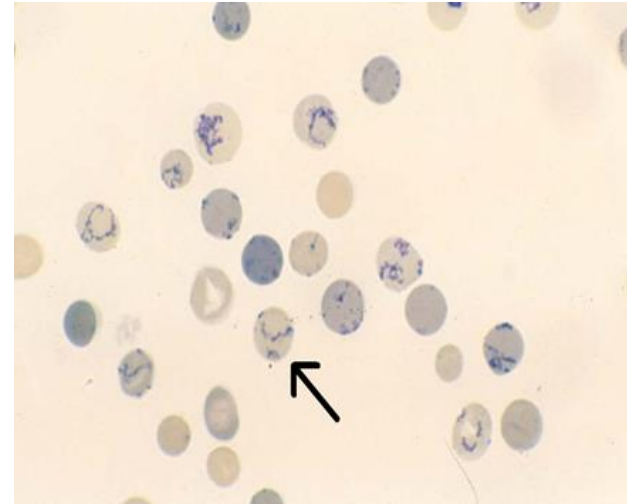
2. The next step is to correct for the longer life span of prematurely released reticulocytes

This relies on a table:

Hematocrit (%)	Retic survival(days) = maturation correction	PB	BM
36-45	1.0	1	3
26-35	1.5	1.5	2.5
16-25	2.0	2	2
15 and below	2.5	2.5	1.5

So, in a person whose reticulocyte count is 5%, hemoglobin 7.5 g/dL, hematocrit 25%,

$$RPI = \frac{ReticIndex}{MaturationCorrection} \rightarrow RPI = \frac{5 * \frac{25}{45}}{2} = 1.4$$

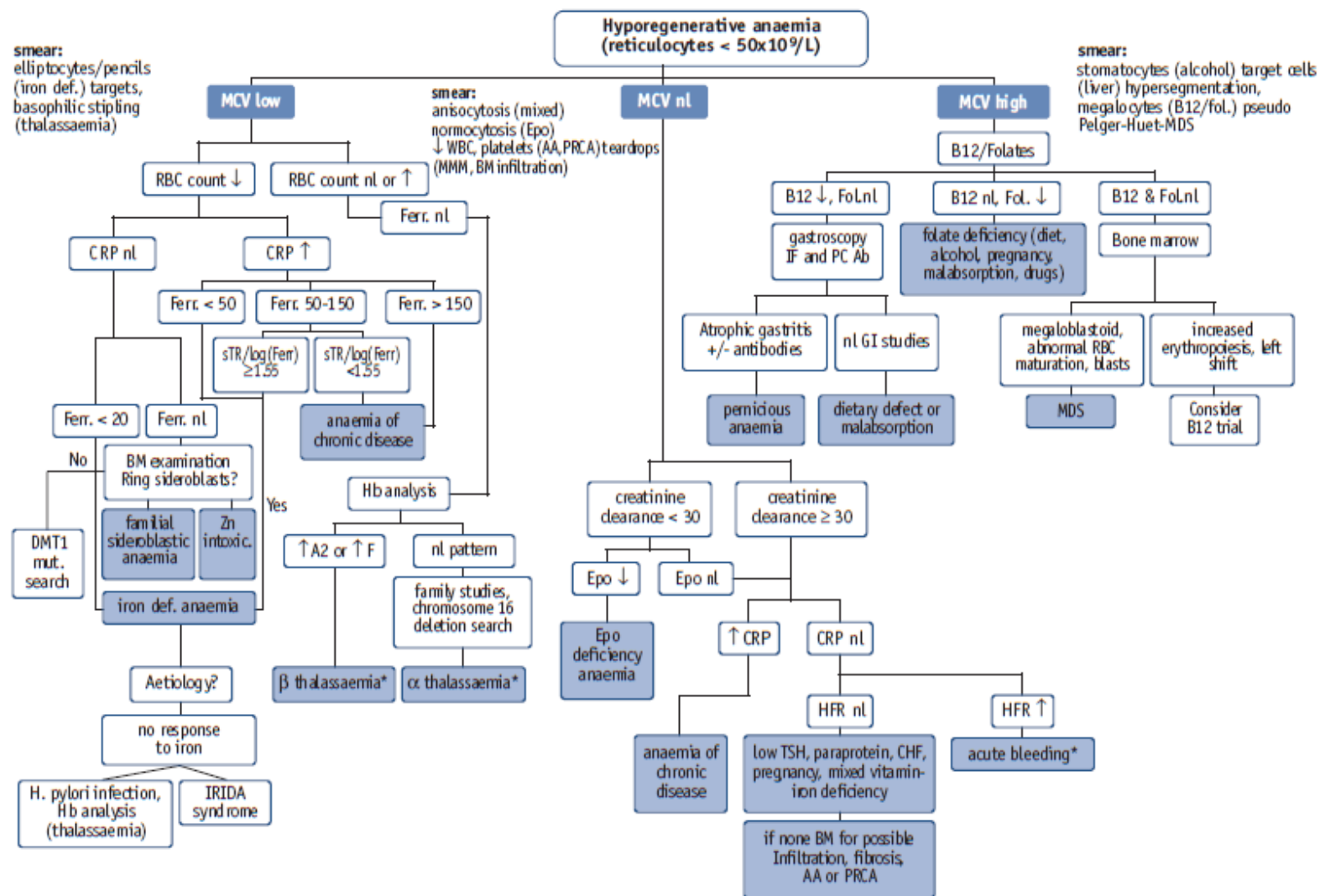
RPI > 2 : regenerativ anaemia (RTC > 100 G/l)

RPI < 2 : hyporegenerativ anaemia (RTC < 50 G/l)

Table 1: Classification of anaemias

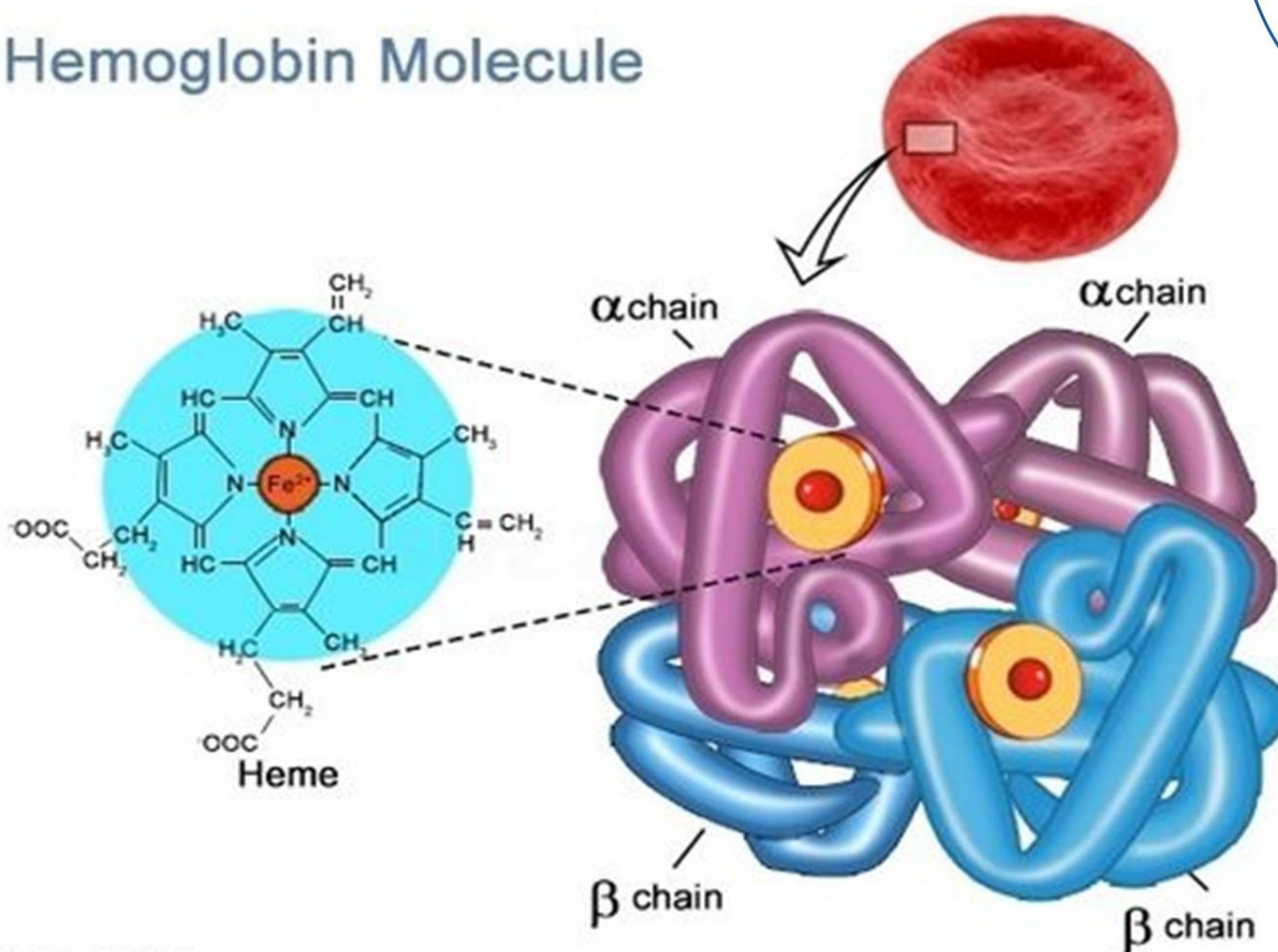
Hyporegenerative	Regenerative
Aplastic anaemia	Haemolysis
Pure red cell aplasia	Immune
Myelodysplastic syndrome	Non-immune
Deficiency states • Iron • Vitamins	• Congenital: membrane, SS, thalassaemia, enzymopathies, unstable Hb • Acquired: PNH, drugs (Pb, Zn and Cu poisoning), microangiopathy, hypersplenism
Marrow infiltration/fibrosis	Haemorrhage (bleeding)
Inflammatory anaemia (anaemia of chronic disease)	
Erythropoietin underproduction	

Figure 12A: Algorithm for investigation of anaemias

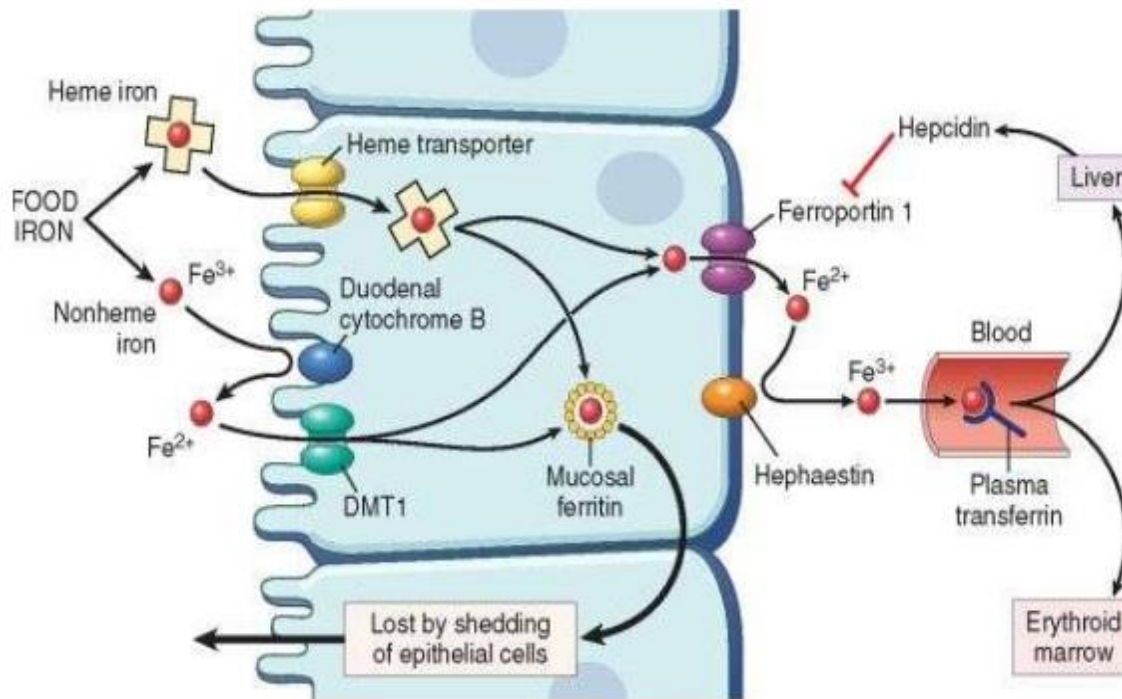
Hyporegenerative anaemias. NL: normal; Ferr: ferritin. * These pathologies may also have a reticulocyte count between 50-100x10⁹/L

Hemoglobin Molecule

© Buzzle.com

Vas-felszívódás, -homeosztázis

DUODENAL EPITHELIAL CELL UPTAKE OF HEME AND NONHEME IRON.

- Átlagos diéta: 10-15 mg/nap vas
- Napi felszívódás $\approx 1-2$ mg
- Napi veszteség ≈ 1 mg
- Menses: 1-2mg/nap vas vesztes
- Vas-recycling (RES-macrophag)

Szervezet teljes vas tartalom: 4-5 g

- Hemoglobin 2,5 g (felnőtt csontvelő 4×10^{14} hemoglobin molekula/sec termelés)
- Vasraktár (ferritin, hemosiderin) RES-macrophagok, máj, lép, csontvelő ≈ 1 g
- Myoglobin, cytochrom, egyéb enzimek: 400 mg
- Plazma, transferrinhez kötött: 3-7 mg

Szérum:

- Ferritin
- Transzferrin/TVK(TIBC)
- Transzferrin telítettség
- seFe
- Solubilis transzferrin receptor (sTFR)

Csontvelő

- RES-vas
- Sideroblast (csontvelői erythroid precursor)

Vashiány okai

Elégtelen vasbevétel

Fokozott igény

- serdülőkor, terhesség, laktáció, rendszeres sport tevékenység

Károsodott felszívódás

- gastrectomia, Crohn, coeliakia, parazita fertőzés; tea, PPI, antacidok, H2-blokkoló, Ca^{2+} , Zn^{2+}

Krónikus vérvesztés (!)

- Menstruáció/menorrhagia, occult gastrointestinalis vérzés (Ulcus, diverticulosis, tumor, haemorrhoid), húgyúti vérzés, hemodialízis, rendszeres vérvétel

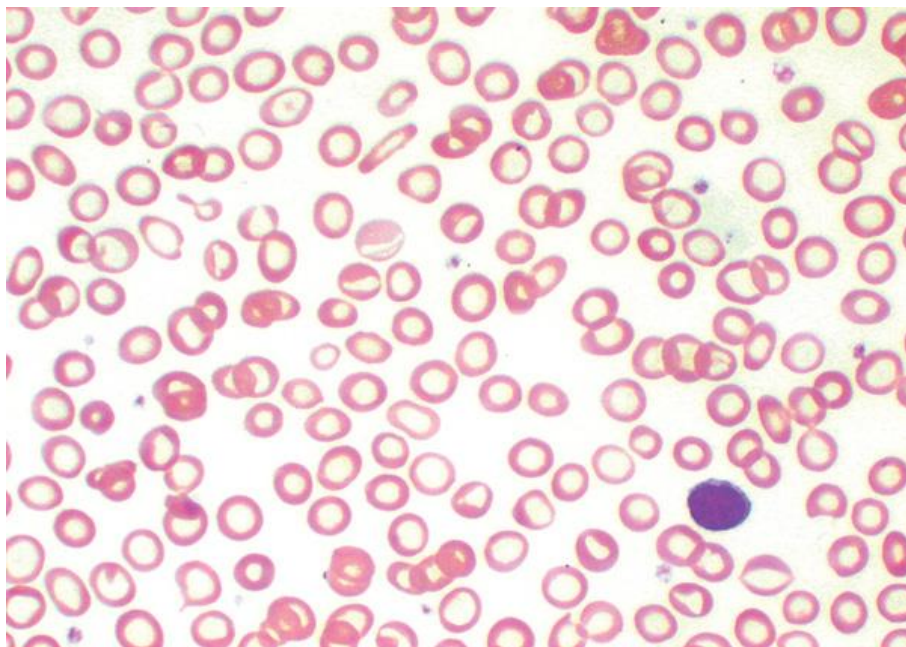
Vashiányos anaemia kialakulási fázisai

	Normal	Negative iron balance	Iron-deficient erythropoiesis	Iron-deficiency anemia
Iron stores				
Erythron iron				
Marrow iron stores	1-3+	0-1+	0	0
Serum ferritin (µg/L)	50-200	<20	<15	<15
TIBC (µg/dL)	300-360	>360	>380	>400
SI (µg/dL)	50-150	NL	<50	<30
Saturation (%)	30-50	NL	<20	<10
Marrow sideroblasts (%)	40-60	NL	<10	<10
RBC protoporphyrin (µg/dL)	30-50	NL	>100	>200
RBC morphology	NL	NL	NL	Microcytic/hypochromic

Source: Fauci AS, Kasper DL, Braunwald E, Hauser SL, Longo DL, Jameson JL, Loscalzo J: *Harrison's Principles of Internal Medicine*, 17th Edition: <http://www.accessmedicine.com>

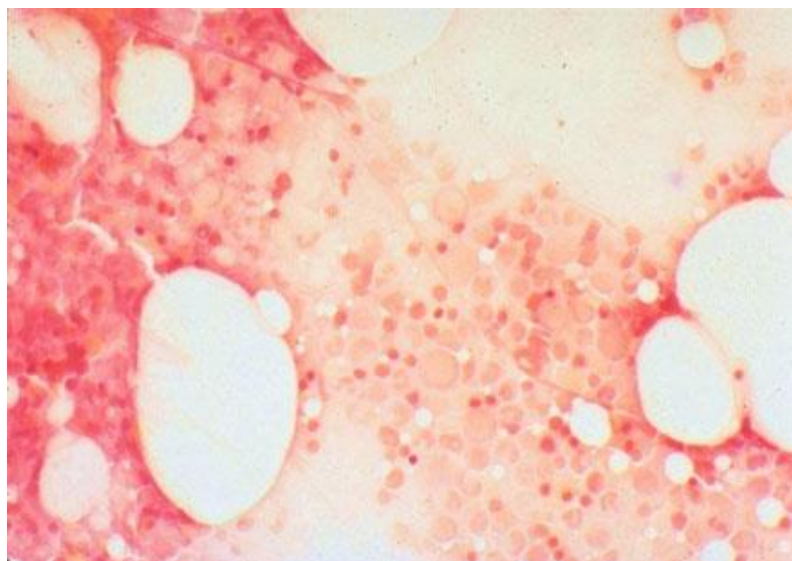
Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. All rights reserved.

	Serum Fe	Serum Ferritin	Transzferrin (TIBC)	Transzferrin sat.	sTFR	Csontvelői vas	RBC
Vashiányos anaemia	↓↓	↓↓	↑	↓	↑	Hiányzik	↓

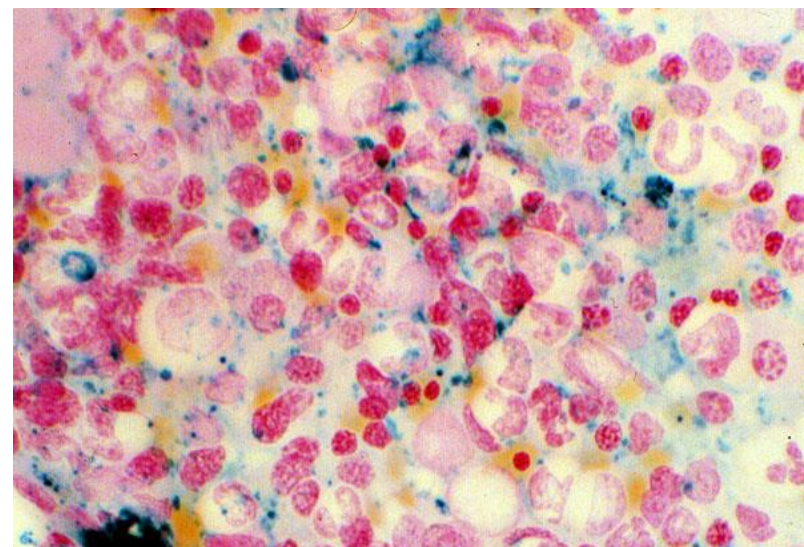

Periféria:

- aniso- poikilocytosis (RDW \uparrow)
- hypochromia

Csontvelői vas-hiány

Normális csontvelői vas tartalom

Vashiányos anaemia kezelése

Ok felkutatása:

- Vérvzés kizárása:
 - Széklet hemateszt vizsgálat 3x
 - Vizelet vizsgálat haematuria irányában
 - Endoszkópia (postmenopausalis nők vagy 50 év feletti férfiak – GI tumor kutatás)
 - NSAID-ok!
 - Menstruációs adatok
- Csökkent felszívódás:
 - coeliakia szerológia, Crohn
 - Gyógyszeres anamnézis!
- Diétás anamnézis

Vaspótlás:

- Oralis vaspótlás: napi 200 mg Fe^{2+} (éhgymorra, kerülni: antacidok, foszfátok, tetracyclinek). C-vitamin javítja a felszívódást
- 3 hét múlva kontroll: RTC, Hgb. Kenetben dimorph vvt-k.
- SeFe normalizálása után (kb. 2 hónap) még további 2-3 hónap a vasraktárak telítéséig!
- Felszívódási zavar esetén (ritkán), vagy mellékhatások esetén parenteralis vas: Fe^{3+}

6. A csomagolás tartalma és egyéb információk

Mit tartalmaz a Neo-Ferro-Folgamma gyomornedv-ellenálló tabletta?

- A készítmény hatóanyagai: Egy gyomornedv-ellenálló tabletta 114 mg vízmentes vas(II)-szulfátot (= 37 mg Fe) és 0,8 mg folsavat tartalmaz.
- Egyéb összetevők: aszkorbinsav, etilcellulóz, kukoricakeményítő, maltodextrin, karboximetil-keményítő-nátrium (A típus), kalcium-sztearát, laktóz-monohidrát, cellulózpor, nátrium-lauril-szulfát, vízmentes kolloid szilícium-dioxid, szacharóz, talkum, titán-dioxid (E 171), kalcium-karbonát, magnézium-sztearát, hipromellóz (6cPs és 5cPs viszkozitás típusú), makrogol (4000, 6000), metakrilsav-etilakrilát kopolimer (1:1), szimetikon emulzió, propilén-glikol (E 1520), barna vas-oxid (E 172), vörös vas-oxid (E 172), trietil-citrát.

csomagolás tartalma és egyéb információk

tartalmaz a Maltofer rágótabletta?

készítmény hatóanyaga: Egy rágótabletta 100 mg vasat (357 mg vas(III)-hidroxid-polimaltóz-komplex formájában) tartalmaz.

gyéb összetevők: csokoládéaroma, vanillin, nátrium-ciklamát, talkum, kakaópor, makrogol 6000, dextrin, mikrokristályosuló.

Oralis vaspótlás hatástalanságának okai

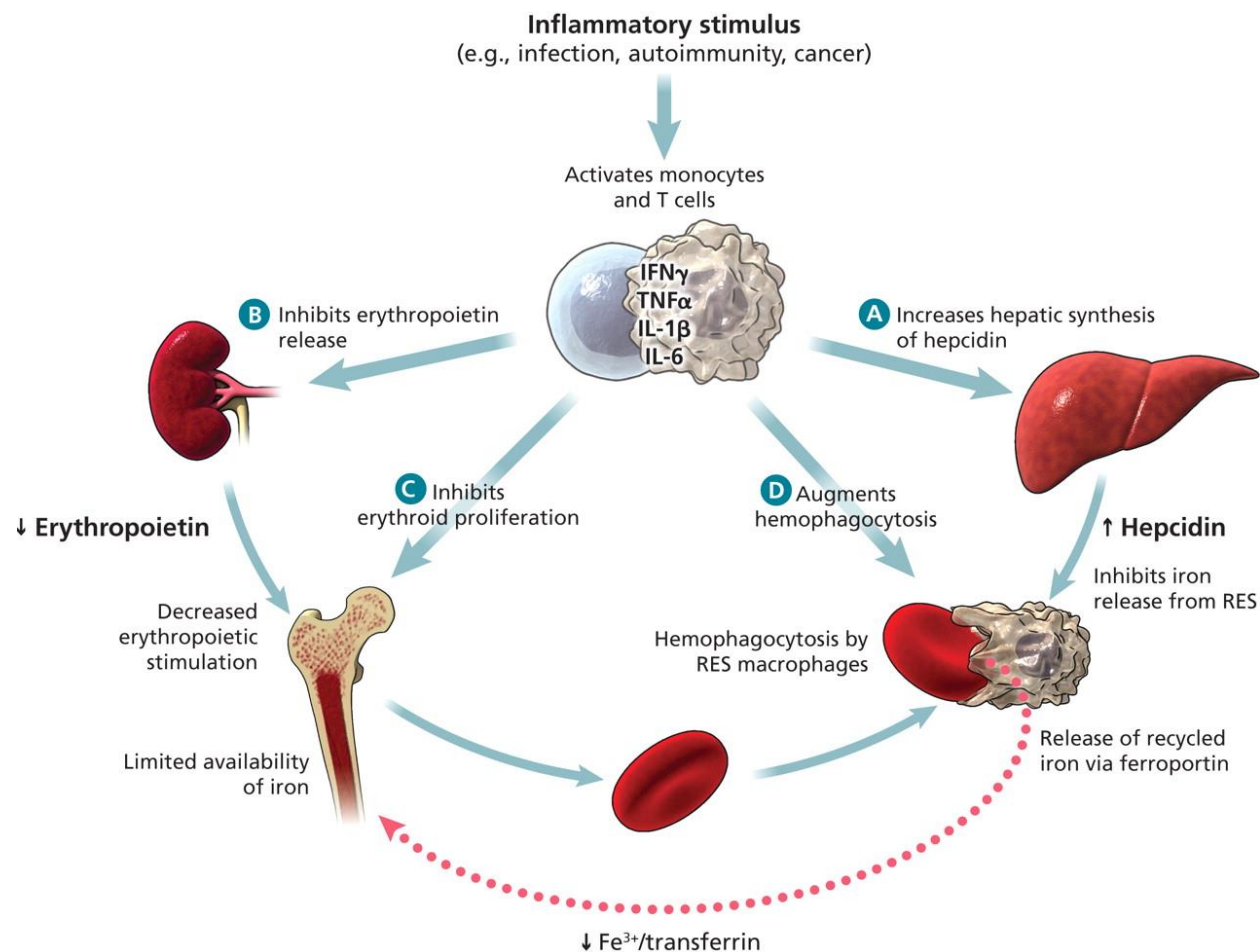

- Téves diagnózis (thalassaemia jelleg, sideroblastos anaemia)
- Suboptimális dózisú vaspótló terápia
- Társuló B12-vitamin és folsavhiány
- További folyamatos occult vérvesztés
- Daganat vagy más idült betegség társulása (ACD)
- Felszívódási zavar – vasterhelés. (HP+, coeliakia)
- Compliance probléma
- Egyidejű antacid, H₂-blokkoló, PPI szedés, fokozott tea fogyasztás (éhgyomorra, étkezés előtt 1 vagy utána 2 órával szedje!)
- Ritka: DMT-1 mutáció, TMPRSS6 (matriptase-2) mutáció - IRIDA

2. Krónikus betegséghez társuló anaemia (anaemia of chronic disease ACD)

- Az összes anaemiák 25-30%-a
- Háttér betegség:
 - krónikus gyulladás, infekciók (TBC, osteomyelitis stb.)
 - autoimmun betegségek
 - malignitás
 - krónikus máj-, vesebetegségek
 - diabetes mellitus
 - traumás sérülés, égés vagy műtét utáni elhúzódó gyógyulás
- Mérsékelt krónikus anaemia
- 25%-ban microcyter, kezdetben jellemzőbb a normocyter, normochrom anaemia
- enyhén csökkent MCV

ACD, kombinált mechanizmus

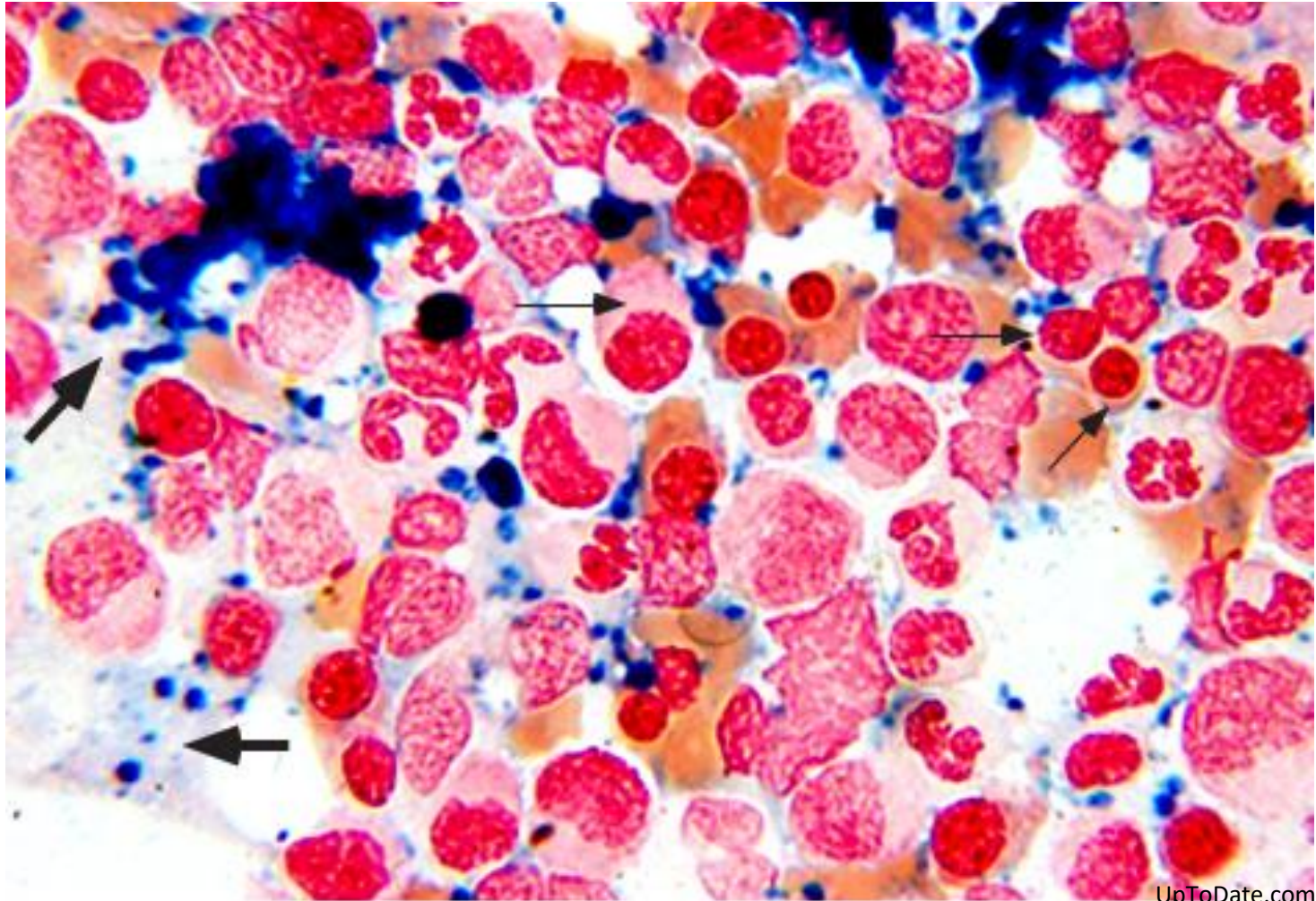
- Hemolysis
- Fe-felszívódás ↓
- Dyssiderosis
- Termelés ↓
- Occult vérzés társulhat

ACD diagnózis, differenciál diagnózis

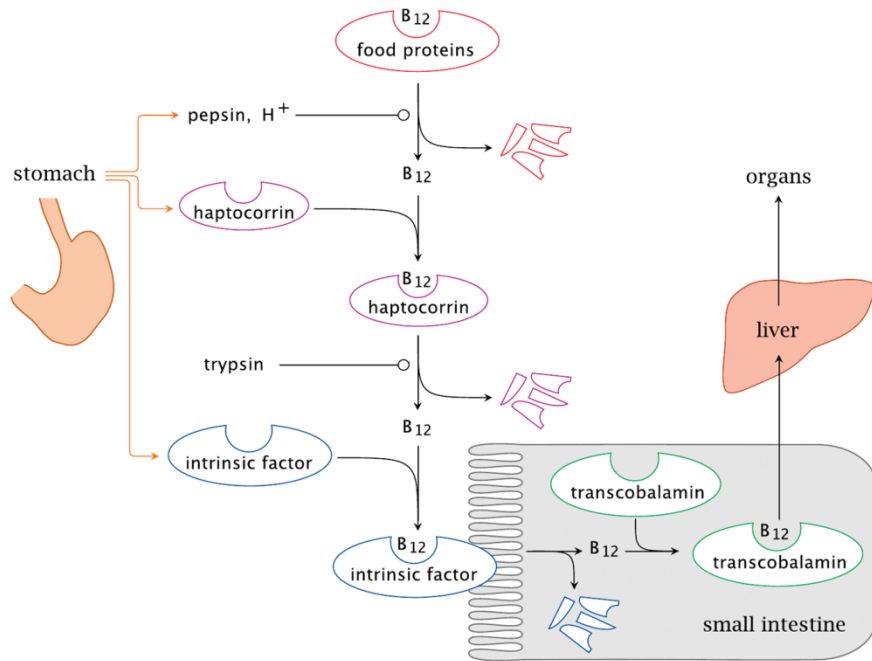
	SeFe	Serum Ferritin	Transzferrin (TIBC)	Transzferrin sat.	sTFR
Anaemia of chronic disease (ACD)	↓	N/↑	N/↓	N/↓	N/↓
Vashiányos anaemia	↓	↓	↑	↓	↑

- Alapbetegség ismerete, diagnosztizálása
- CRP, We: ↑
- RTC: N/↓
- EPO: N/↓
- Csontvelő: fokozott vas-tartalom RES-ben, erythroid előalakokban vashiány

ACD – csontvelői vasraktározás

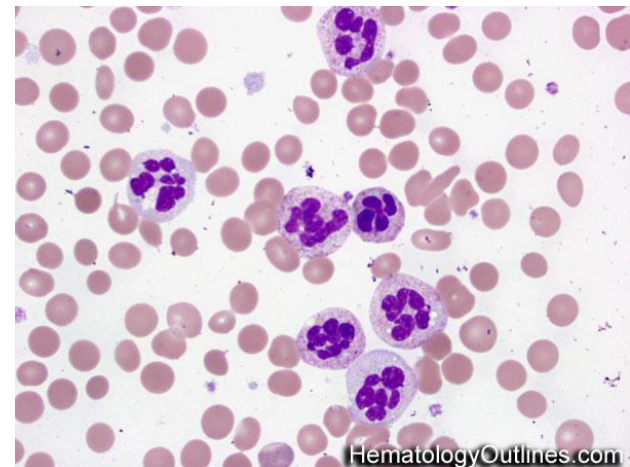
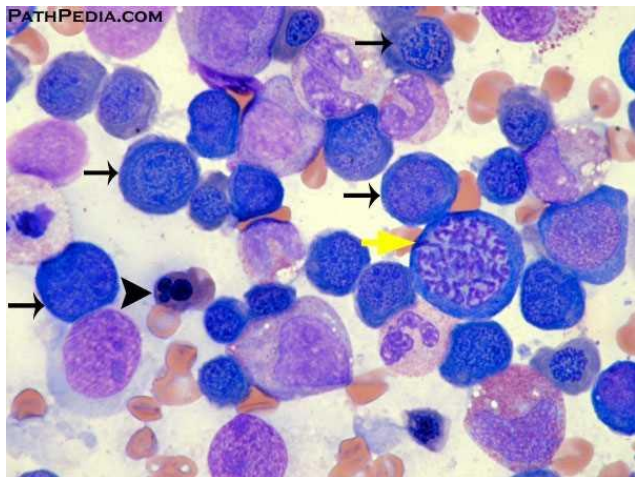

B12-vitamin felszívódása

B12-vitamin hiány:

- Elégtelen bevitel
- Chr. Gastritis
- Gastrectomia
- Autoimmun (GPC, IF)
- PPI
- Chr. Pancreatitis
- Ileitis term.
- malabszorpció
- Vak bélkacs sy.

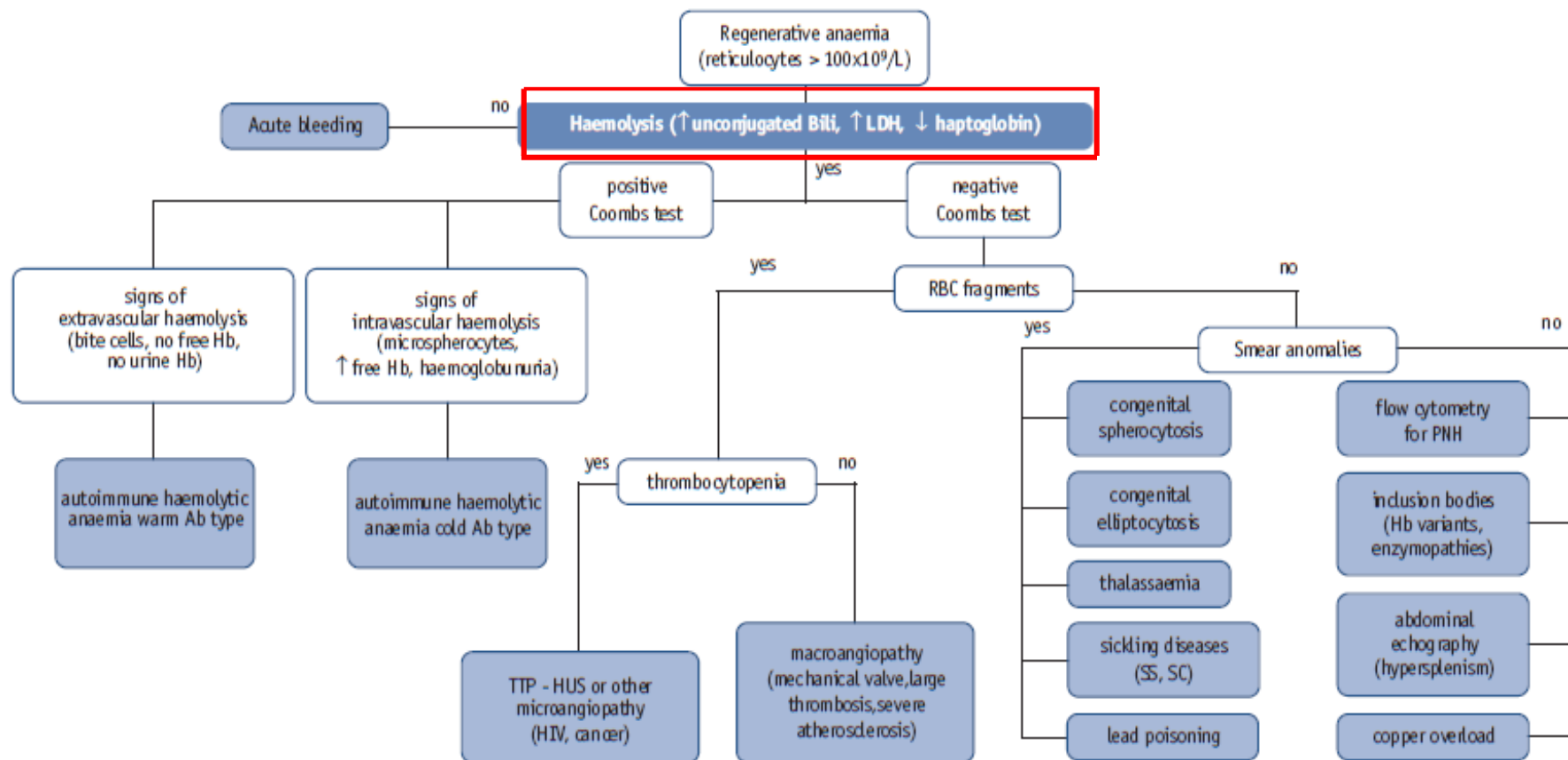

Decreased production of red blood cells

- Aplastic or hypoplastic bone marrow - Dose-related causes
 - o Heavy metals, particularly inorganic arsenic
 - o Benzene, trinitrotoluene, and related agents
 - o Ionizing radiation
 - o Alkylating agents, such as nitrogen mustard, cyclophosphamide, and busulfan
 - o Antimetabolites, such as antifolic compounds, purine, and pyrimidine analogues
 - o Antimitotic agents, such as periwinkle alkaloids and colchicine
 - o Certain antibiotics, such as chloramphenicol, doxorubicin, and daunorubicin
- Aplastic or hypoplastic bone marrow - Idiosyncratic causes (drugs, other, idiopathic)
 - o Antibiotics, particularly chloramphenicol; less commonly others
 - o Antibacterials, such as sulfonamides, sulfones, and related compounds (eg, certain diuretics)
 - o Other antimicrobial agents, such as organic arsenicals and quinamine
 - o Anticonvulsants, such as mesantoin, trimethadione; less commonly, phenytoin (Dilantin) and others
 - o Antidiabetics, such as tolbutamide, chlorpropamide, and carbutamide
 - o Antithyroids, such as propylthiouracil, methimazole, carbimazole
 - o Antihistamines, such as pyribenzamine
 - o Anti-inflammatories, such as phenylbutazone
 - o Anti-insecticides, such as dichlorodiphenyltrichloroethane (DDT), chlordane, and parathion
 - o Antiarthritics, such as gold compounds
 - o Antidepressants and antianxiolytics, such as meprobamate, chlorpromazine, chlordiazepoxide, and promazine
 - o Other - Viral hepatitis, paroxysmal nocturnal hemoglobinuria
 - o Idiopathic
- Aplastic or hypoplastic bone marrow - Familial
 - o Diamond-Blackfan syndrome
 - o Constitutional erythroid hypoplasia
 - o Fanconi syndrome
 - o Congenital pancytopenia
- Aplastic or hypoplastic bone marrow - Pure RBC aplasia
 - o Acquired acute erythropoietic hypoplasia
 - o Infection or drug induced
 - o Acquired chronic erythropoietic hypoplasia
- Hyperplastic bone marrow
 - o Deficiency states, such as vitamin B-12, folate, and iron deficiencies
 - o Drugs inhibiting DNA synthesis, such as antifolic and pyrimidine analogues
 - o Inborn errors of metabolism, such as hereditary orotic aminoaciduria
 - o Erythremic myelosis, such as DiGuglielmo syndrome
 - o Idiopathic - Responsive or refractory to pyridoxine administration
- Infiltration of bone marrow
 - o Myelofibrosis
 - o Neoplasia, such as leukemia, lymphoma, myeloma, or carcinoma
 - o Infection, such as tuberculosis and fungal infections
 - o Metabolic abnormalities, such as Gaucher disease, amyloidosis, xanthomatosis, marble bone disease, or mastocytosis

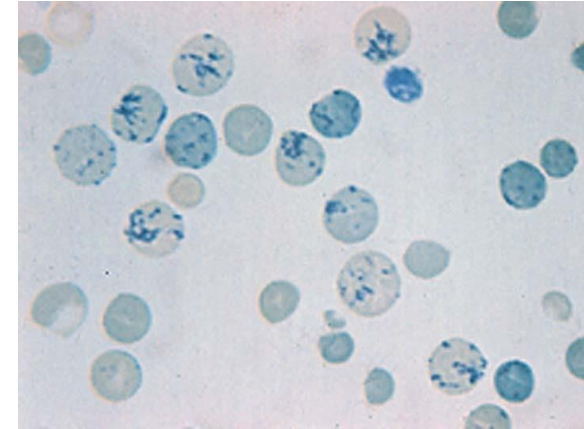
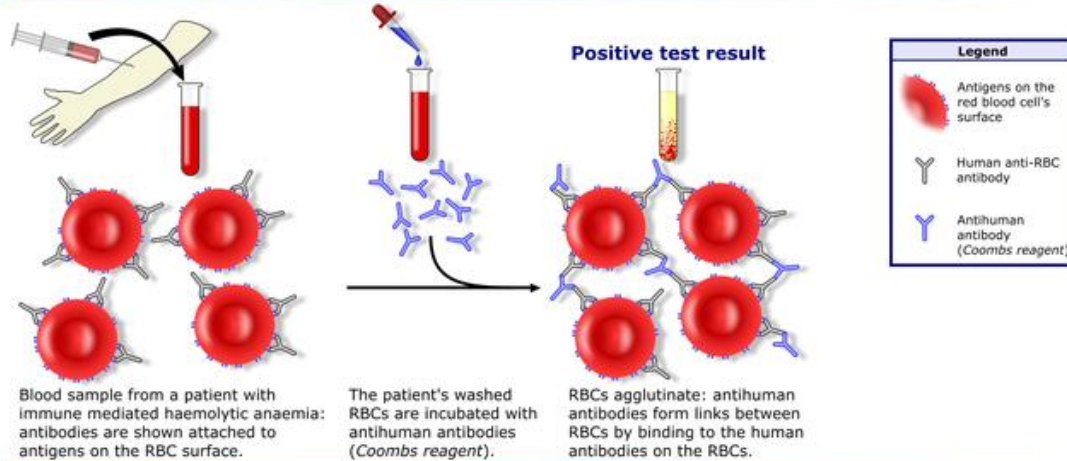
Figure 12B: Algorithm for investigation of anaemias

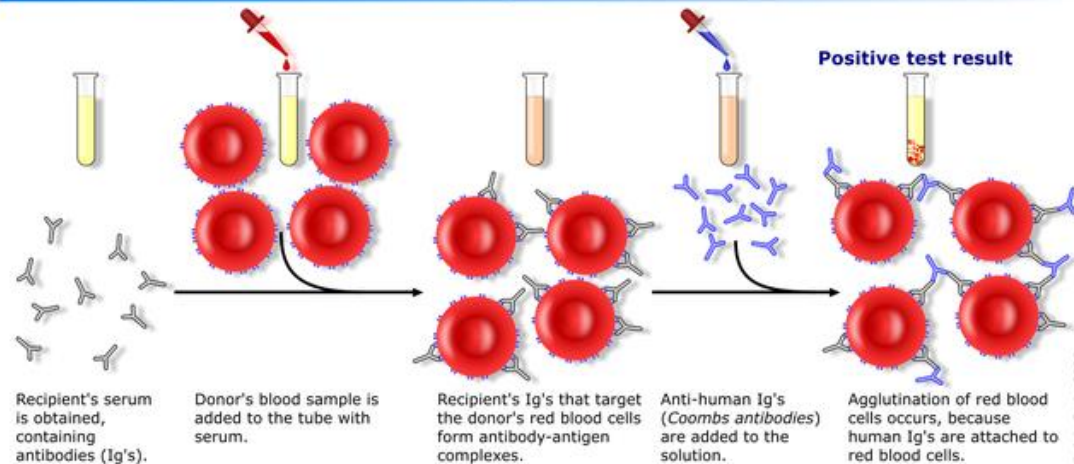
Regenerative anaemias. NL: normal; Ferr: ferritin. * These pathologies may also have a reticulocyte count between 50-100x10⁹/L

Coombs-teszt: immun/non-immun HA

Direct Coombs test / Direct antiglobulin test

Indirect Coombs test / Indirect antiglobulin test

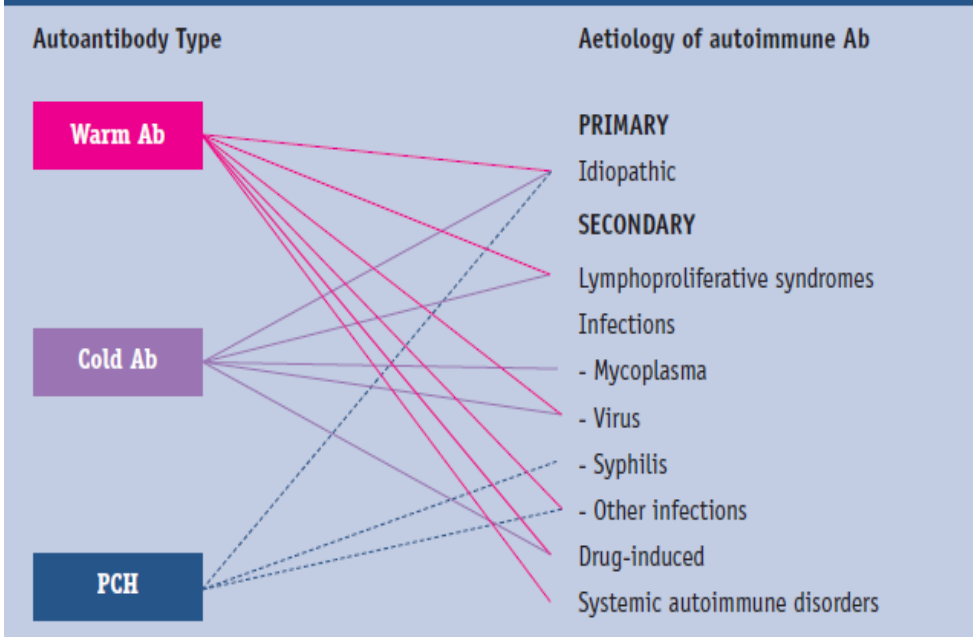

Immun-hemolitikus anaemia, AIHA

Table 5: Classification of immune haemolytic anaemias

Autoantibody		Alloantibody
Primary	Secondary	
• Idiopathic	• Lymphoproliferative disorders • Infections • Drug-induced • Systemic autoimmune disorders • Other	• Pregnancy • Transfusion • Post-transplantation

Figure 6: Relationships between the different types of autoantibodies and aetiologic factors

Ab: antibody; PCH: Paroxysmal cold haemoglobinuria (Donath Landsteiner antibodies)

Idiopathias AIHA kezelés:

- Immunszuppresszió: steroid, CPH, azatioprin stb. hónapokig (meleg AIHA)
- Ivlg – átmeneti hatás
- MoAb: rituximab
- Splenectomy (meleg AIHA)
- Plazmaferezis (Hideg-AIHA)
- Folsav-pótlás!

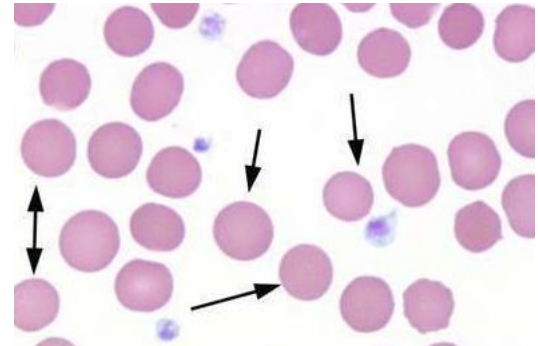
Transzfúzió csak hemodinamikai megingás, angina, tudatzavar esetén!

Coombs-negatív hemolitikus anaemiák

- Corpuscularis

- Herediter spherocytosis:

- MCV ↓, MCH N/↑
 - Chr. Hemolízis, splenomegalia, epekő
 - Tx: splenectomy

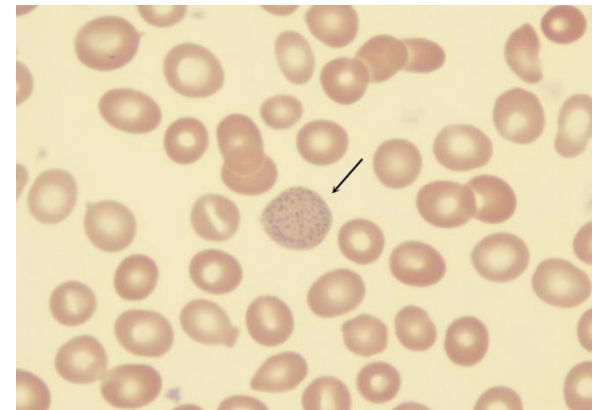
- G6PD-hiány:

- X-hez kötött rec. betegség, leggyakoribb enzimhiány
 - infekciók, oxidáló anyagok hatására hemolízis

- Nehézfém mérgezés: Ólom, Réz

- Hemoglobinopathiák

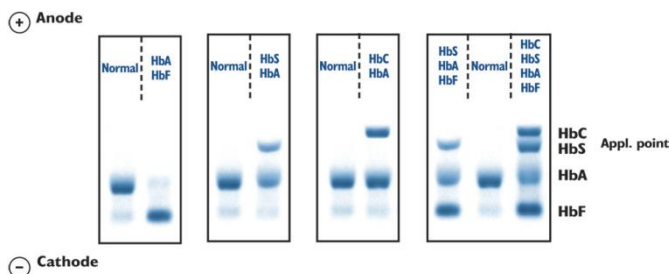
- Sarlósejtes anaemia
 - Thalassaemiák

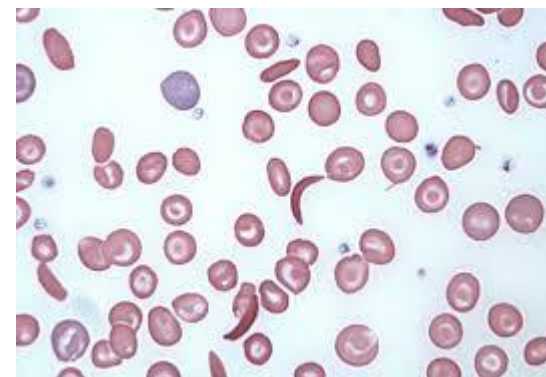
Sarlósejtes anaemia (SCD)

- β globin lánc 6-os pozíciójában GAG \rightarrow GTG
- glutamin helyett valin
- HBSS – homozigóta formában SCD
- Chr. Hemolitikus anaemia, növekedési retard., pulm. Hypertonia, priapismus, infekciók, splenomegalia, stroke, csontnecrosis stb.
- vaso-occlusiv krízis
- Fájdalom
- Aplaszticus krízis (parvovirus B19)

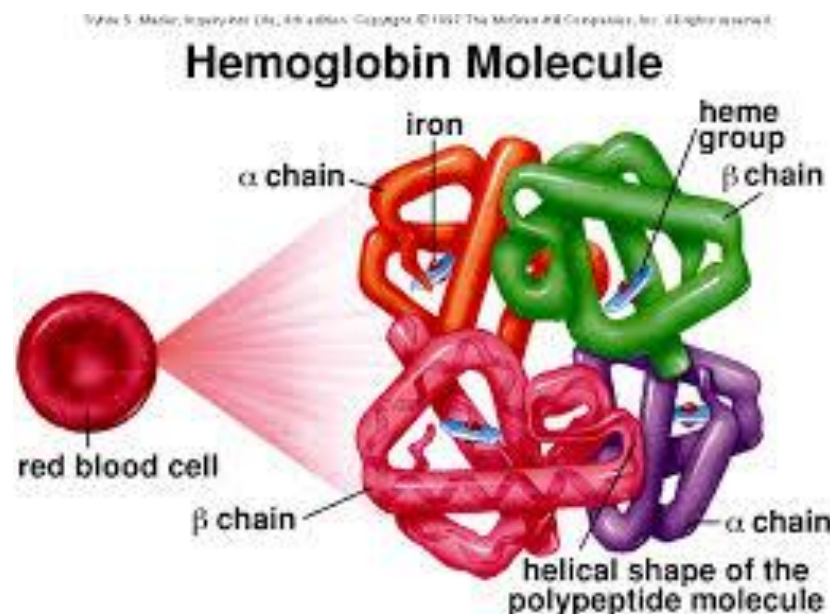
Interpretation of results in the Acid Hemoglobins procedure is performed by visual inspection of the stained bands.

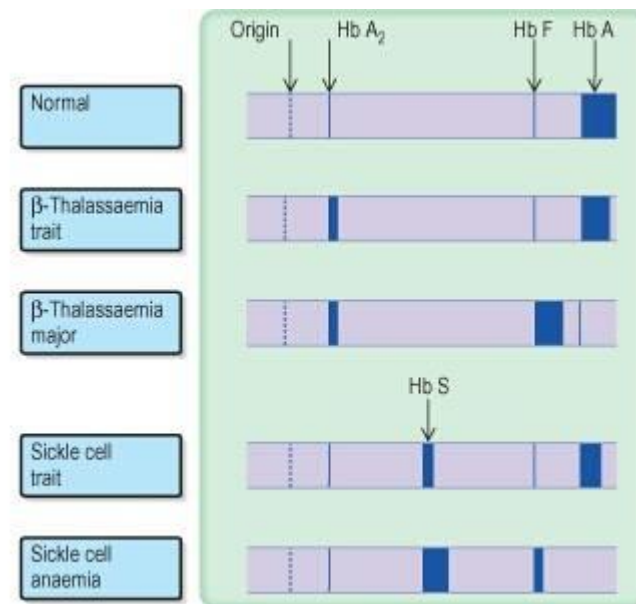
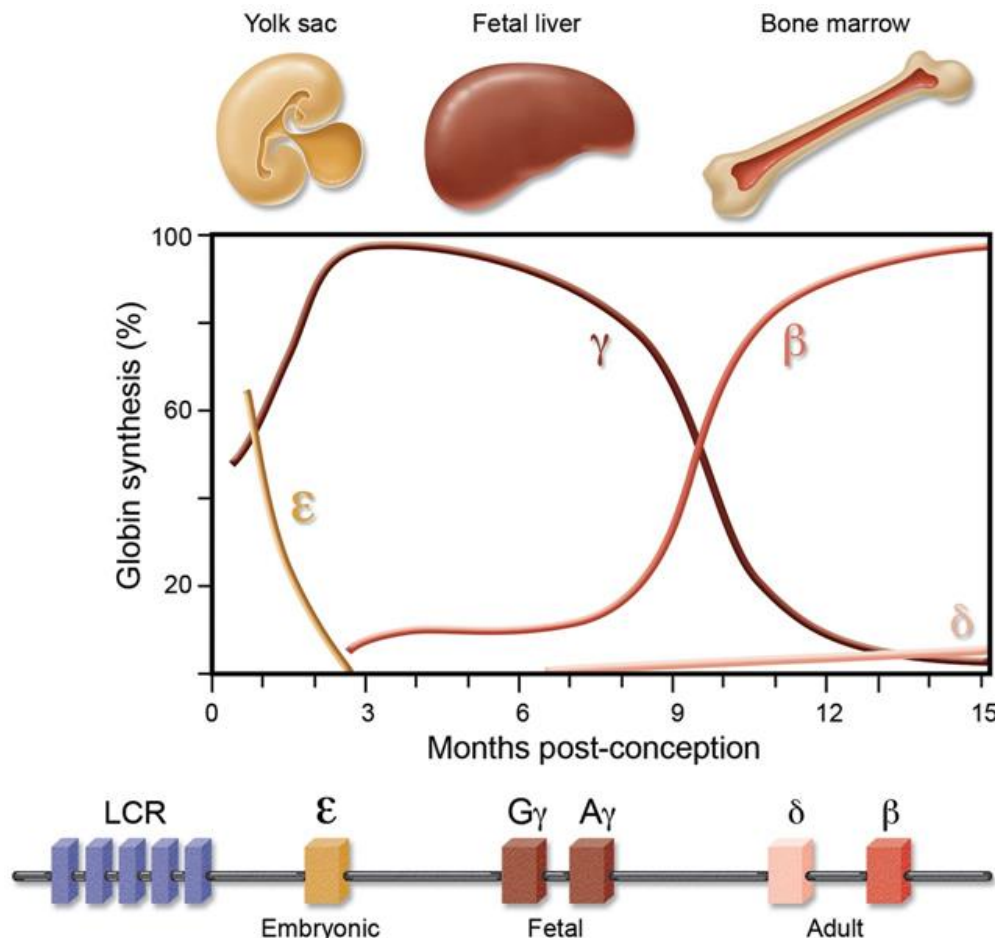
Thalassaemiák

Globin szintézis zavara

Hemoglobin (Hb) = globin tetramer
alfa : non-alfa = 1 : 1

- Alfa-thalassaemia: alfa-lánc szintézis csökken
- Béta-thalassaemia: béta-lánc szintézis csökken

Felnőtt Hb:

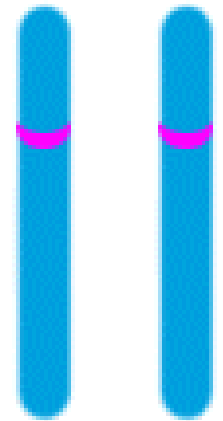
Hemoglobin A	: α_2/β_2	97,5%
Hemoglobin A ₂	: α_2/δ_2	2,0 %
Hemoglobin F	: α_2/γ_2	0,5%

Thalassaemia

- Öröklődő állapot – családi anamnézis, családvizsgálat súlyosabb esetekben
- Tipikus földrajzi megoszlás (Mediterrán területek, Ázsia, Afrika – *malaria*)
- Genetikai defektus mértékétől függő tünetek
- Súlyosabb defektus esetén:
 - Krónikus hemolitikus anaemia
 - Fokozott erythropoesis, extramedullaris erythropoesis
 - Vasterhelés (fokozott vas felszívódás, transzfúziók sec. Haemochromatosis
 - Ritkán aplasticus krízis
- Microcytosis

β -thalassaemia

- Hb-A ($\alpha_2\beta_2$) alkotó eleme
- 6. hónaptól jellemző Hb-típus – tünetek ezután
- HbF és HbA2 magasabb arányban
- β^+ : csökkent szintézis
- β^0 : hiányzó szintézis
- Tünetek súlyossága a károsodott allélok számától függ

Chromosome 11
 β globin gene

β -thalassaemia major (Cooley's anaemia)

- β^0/β^0 vagy β^+/β^+ (utóbbi: Thal-intermedia)
- Hiányzó Hb-A \rightarrow Hb-F, Hb-A2, alpha-tetramer
- 6 hónapos kortól jelentkező klinikum
- Tünetek :
 - krónikus anaemia, hemolízis, rendszeres transzfúziós igény, vasterhelés
 - Csont-rendellenesség: csontvelői expanszió, csonttörések
 - Szívelégtelenség
 - Epehólyag kövesség
 - Növekedési retardáció
 - Hepato-splenomegalia
 - Haemochromatosis – szerv diszfunkciók
 - Visszatérő infekciók
- Csökkent életkilátások

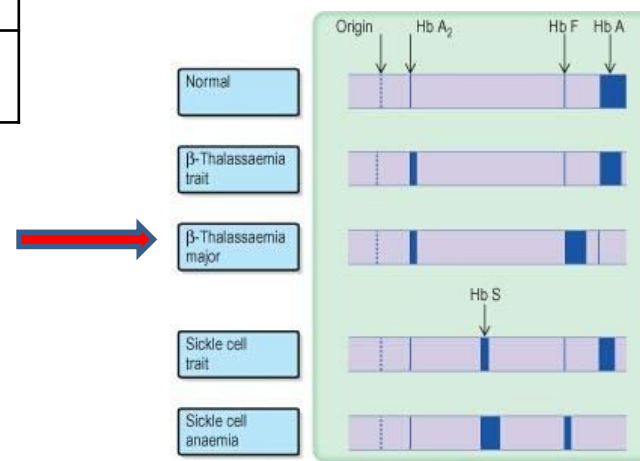
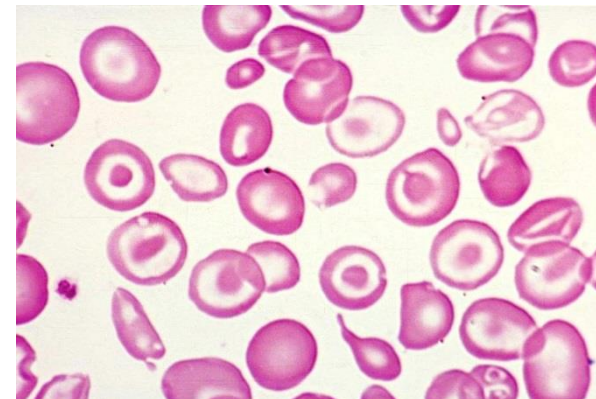

Cooley's anaemia diagnózis

- Microcyter, hypochrom anaemia
- Hemolízis laboreltérések
- Kenetben céltábla sejtek, Heinz-testek

SeFe	Ferritin	TFsat	sTFR	RTC
↑	↑↑	↑	↓	↑

- Hb-elektroforézis

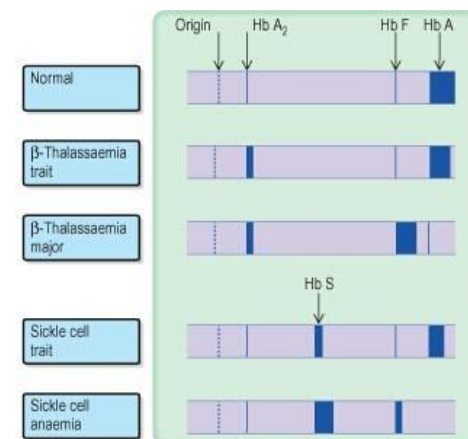

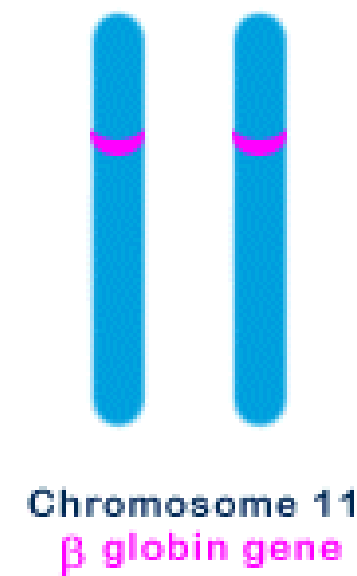
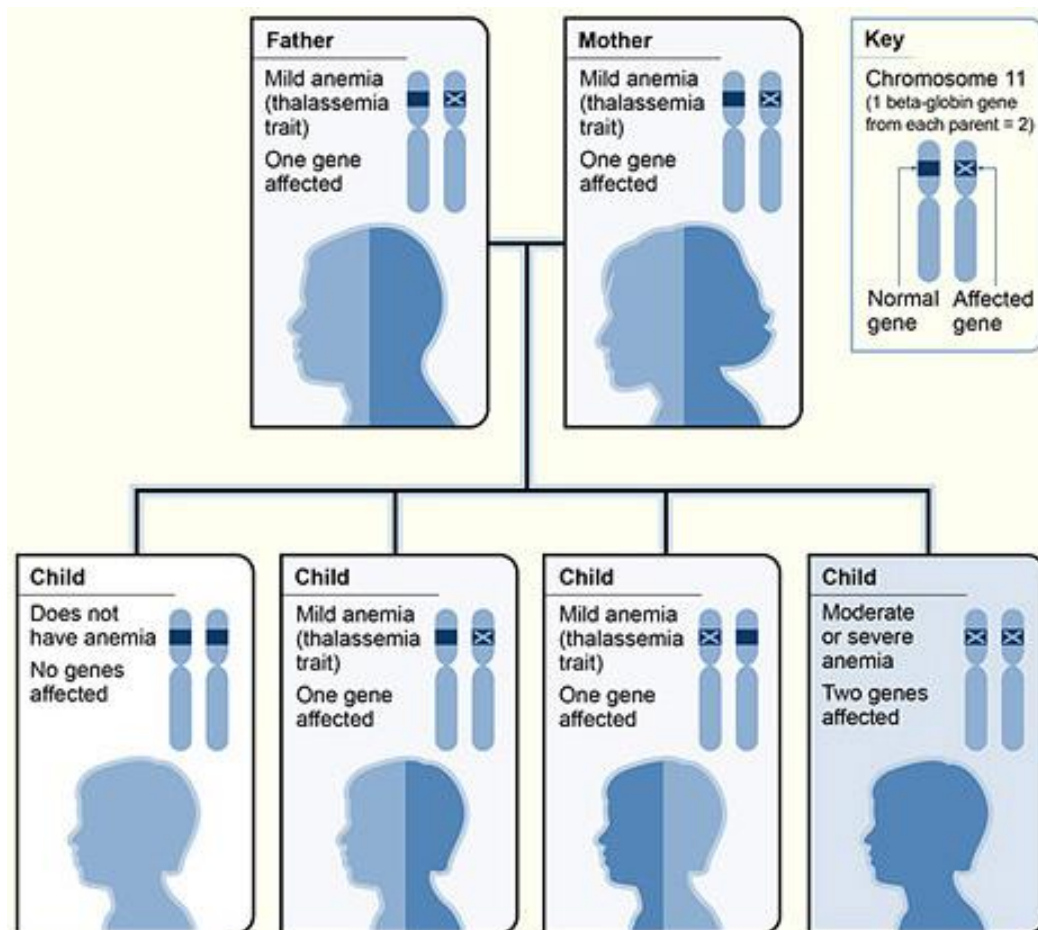
β-thalassaemia-minor/jelleg

- β / β^0 vagy β / β^+
- Microcytosis, enyhe anaemia
- Mentzer-index: $MCV/vvt < 13$ (vashiány: >13)
- Tünetmentes
- Kenetben céltábla sejtek

SeFe	Ferritin	TFsat	sTFR	RTC	RDW
N/↑	N/↑	N	N	N/↑	N

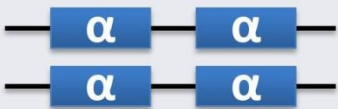
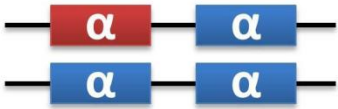
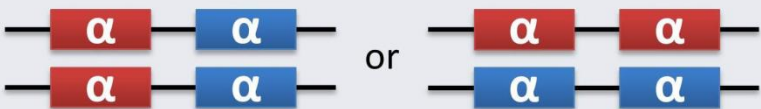
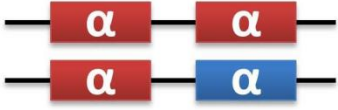
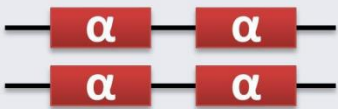
- Hb-elektroforézis

α -thalassaemia

- β -lánc túlsúly, alacsonyabb oxigén affinitás
- 4 gén felelős a megfelelő termelésért

Normal		
Carrier: Asymptomatic No abnormalities		
α -thal minor: Asymptomatic Mild microcytic anemia		
Hb H Disease: Symptomatic Hemolytic and Microcytic anemia Splenomegaly		β^4 -tetramer
Incompatible with Life Hydrops Fetalis		γ^4 -tetramer

Chromosome 16
 α globin gene

Thalassaemia kezelés

- Minor/minima (thalassaemia-jelleg) legtöbbször tünetmentes, kezelés nem szükséges!
 - **Vas-pótlás kontraindikált!**
 - Terhesség során fokozódhat az anaemia
- intermedia, major formák esetén krónikus hemolízis: ismételt transzfúziók (szűrt, irradiált készítmények)
- Vas-kezelés
 - Deferoxamin
 - Deferasirox
- Erythropoesis indukció (HbF): hydroxyurea
- Splenectomy
- Major formák esetén allogén csontvelő átültetés
- Szövődmények kezelése

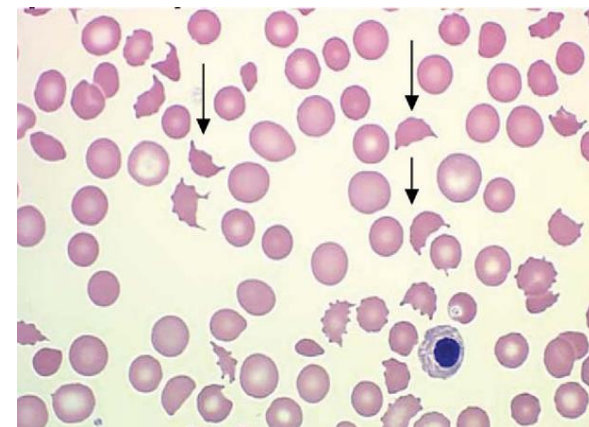
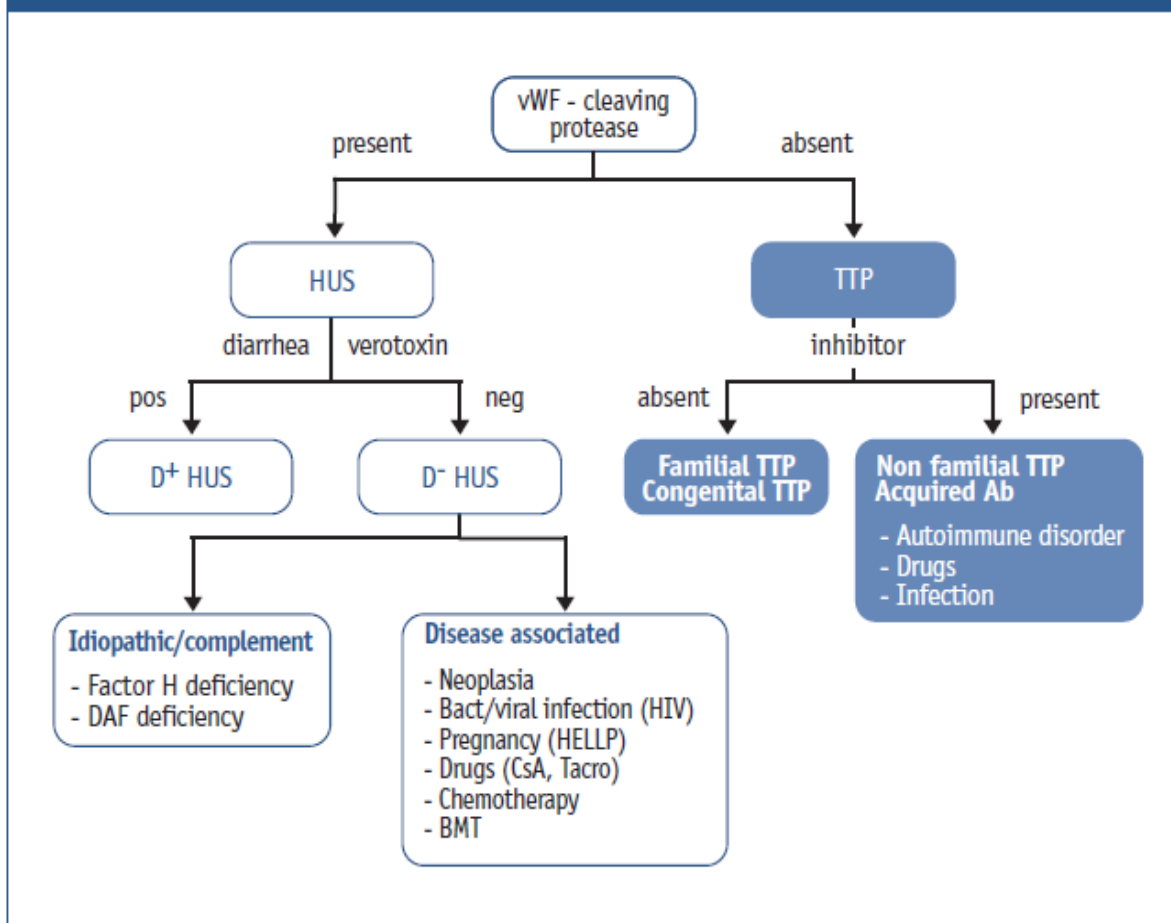
Paroxysmalis nocturnalis hemoglobinuria

- Szerzett klonális őssejt betegség
- PIG-A gén mutáció, sejtmembránhoz horgonyzó fehérjék (pl. complement szabályozó CD55 és CD59) hiánya
- Coombs neg. intravascularis hemolitikus anaemia
- thrombosisok (hasüregi), infekciók, pancytopenia
- Dx: granulocyták CD55 és CD59 expressziójának vizsgálata
- Tx: transzfúzió, steroid, cyclosporin.
- MoAb: anti-complement: eculizumab.
- Prognózis: transzformálódhat AML-be
- Allogén csontvelő átültetés

TTP/HUS

Figure 11: Classification of microangiopathic disorders

1. Coombs-neg. HA
2. Thrombocytopenia
3. Fragmentocytia
4. Neurológiai tünetek
5. Vesefunkció károsodás
6. Láz

Transzfúziós javaslat

Postoperatív anaemia

- retrospektív cohort study:
1981-1994
- 2083 egymást követő
beteg, vállalási okból
visszautasított transzfúzió
- 300 beteg hgb < 8 g%

MORTALITÁS – 30. nap

- Hgb 7.1 - 8.0: 0 %*
- Hgb 5.1 - 7.0: 9 %
- Hgb 3.1 - 5.0: 30 %
- Hgb 2.1 - 3.0: 54 %
- Hgb ≤ 2.0: 100 %

* morbiditás: 9.4 %

(Carson JL, Transfusion, 2002)

Anaemia - transzfúziós küszöb

Haemoglobi n	Klinikai tünet	Hypoxia	Transzfúzió
90-100 g/l	rendszerint nincs	nincs	<u>nem</u> indokolt
75 g/l	terhelésre dyspnoe	terhelésre	mérlegelendő
60 g/l	gyengeség	állva	általában indokolt
30 g/l	nyugalmi dyspnoe	ülve	indokolt
20-25 g/l	szívelégtelens ég	fekve	sürgős

Restriktív transzfúziós ajánlás!

- Hospitalizált, haemodinamikailag stabil beteg
 - Cardiovascularis betegség nincs: Hgb < 70 g/l és/vagy tünet
 - Cardiovascularis betegség van: Hgb < 80 g/l és/vagy tünet
- Postoperatív sebészeti beteg
 - Hgb < 80 g/l és/vagy klinikai tünet: mellkasi fájdalom, folyadék pótlásra nem javuló orthostasis, tachycardia, congestív szívelégtelenség

A hgb értéket és a **klinikai tüneteket egyaránt** figyelembe kell venni az indikáció felállításánál!

A transzfúzió független rizikó tényező: mortalitás, ICU/kórházi ápolás, nosocomialis fertőzések, MOF, SIRS (>4E),

A restriktív transzfúziós gyakorlat 40 %-kal csökkenti a vérkészítmény felhasználást.

Ann Intern Med. 2012 Jul 3;157(1):49-58.

Crit Care Med 2009; 37:3124 –3157

Eur Heart J. 2007 Jul;28(13):1598-660.